

Portal Województwa Lubuskiego

Transgraniczne Forum Samorządowe Polski Zachodniej

Kategoria - Archiwum

Data publikacji -28 maja 2015 godz. 13:30

W jakim kierunku powinien rozwijać się świętujący 25-lecie istnienia samorząd? Co zrobić, by umacniać dobre stosunki transgraniczne? Na te i szereg innych pytań odpowiadali uczestnicy Transgranicznego Forum Samorządowego Polski Zachodniej, które odbyło się w urzędzie marszałkowskim. - Przed nami nowa unijna perspektywa i szansa na realizację wielu wyzwań - mówiła marszałek Elżbieta Anna Polak.

Podczas pierwszej części sesji plenarnej uczestnicy forum rozmawiali na temat przyszłości i perspektyw rozwoju samorządu w kontekście 25. rocznicy jego powstania. Swoimi doświadczeniami dzielili się marszałek Elżbieta Anna Polak oraz Bogdan Dombrowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji.

- Tutaj na Ziemiach Zachodnich, na pograniczu - to właśnie partnerstwo transgraniczne, ale również makroregionalne, ma szczególny, bardzo istotny wpływ na rozwój samorządu terytorialnego oraz na jego wzmocnienie - mówiła marszałek Polak. - Mieliśmy ten dodatkowy potencjał, tą wartość dodaną, z której na pewno skorzystaliśmy w sposób wyjątkowy.

Marszałek nawiązała też do swoich osobistych transgranicznych doświadczeń: - Pamiętam doskonale, kiedy w 1998 roku podpisywałam pierwsze partnerstwo dzięki panu przewodniczącemu Fiedorowiczowi, który w ramach Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr znalazł mi solidnego partnera – burmistrza Zeuthen. Kiedy zaprosił nas do siebie, byłam przede wszystkim pod wielkim wrażeniem ich bazy sportowej. Zazdrościłam strasznie tego boiska sportowego z tartanową nawierzchnią, ścieżek rowerowych i remizy strażackiej – nowoczesnej z wysokospecjalistycznym sprzętem,

o którym mogliśmy tutaj w Lubuskim tylko pomarzyć. A dziś to mamy. Marzenia się spełniły w ciągu tych 25 lat. Również dlatego, że nie musieliśmy popełniać wielu błędów, o których nas ostrzegali nasi sąsiedzi. Czerpaliśmy z ich potencjału, bo trzeba przyznać, że cywilizacyjnie nas znacznie wyprzedzali.

Marszałek podkreśliła znaczenie partnerstwa w kontaktach transgranicznych.

- Wiemy jak duże znaczenie ma partnerstwo, a z naszymi sąsiadami po polskiej stronie Ziem Zachodnich zwyczajnie konkurowaliśmy - mówiła. - Ale i to się zmieniło. To samorząd wojewódzki przez kilka lat rozmów nawiązał partnerstwo Ziem Zachodnich: Lubuskie, Dolnośląskie, Wielkopolskie, Opolskie i Zachodniopomorskie. Udało się porozumieć pomimo wielu różnic i napisać razem Strategię Rozwoju Polski Zachodniej. Ten dokument przyjął rząd Polski. Dzisiaj rozmawialiśmy na jakim etapie jesteśmy w realizacji strategii i jak wyznaczyć przyszłość makroregionalną. Jestem przekonana, że to się uda, bo udało się wiele tych wielkich makroregionalnych inwestycji wpisać do Kontraktu Terytorialnego.

O perspektywach na najbliższe lata mówił wiceminister Dombrowski: - Musimy zdecydować o kierunkach działań. Przyjmowanie rzeczywistości taką jak jest, oznacza dryfowanie w nieznaną przyszłość, co nie gwarantuje dynamicznego rozwoju. Odgórne i arbitralne decyzje niosą ze sobą duże prawdopodobieństwo popełnienia błędu i tego, jako samorządowcy, na pewno nie chcielibyśmy. Myślę, że ewolucyjne docieranie do zmian i wsparcie procesów osiągania pożądanych rozwiązań - to jest kierunek, w jakim pójdziemy.

Drugą część obrad zdominowały fundusze europejskie. Paneliści rozmawiali o szansach rozwoju regionów w kontekście nowej unijnej perspektywy. Ekspertami w tym zakresie byli: Anne Quart – Sekretarz Stanu ds. Europejskich i Ochrony Konsumentów w Ministerstwie Sprawiedliwości, Spraw Europejskich i Ochrony Konsumentów Kraju Związkowego Brandenburgia, Toralf Schiwietz – Dyrektor Biura Euroregionu Pro Europa Viadrina, Renata Calak - Dyrektor Departamentu Programów Ponadregionalnych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, Jerzy Michalak – Członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego, Waldemar Zadka – Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej i Przestrzennej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, Marek Orszewski - Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Strategicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego oraz Zbysław Dobrowolski – Dyrektor Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Podczas kongresu, tuż przed sesją plenarną odbyły się także dwie sesje robocze. Pierwsza z nich dotyczyła **Wspierania i rozwijania samorządności przy udziale programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej**.

Rafał Baliński z Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju przedstawił efekty realizacji Programu Współpracy Polska (Woj. Lubuskie) – Brandenburgia w perspektywie finansowej 2007-2013. W zakresie transportu udało się wybudować i zmodernizować drogi, ścieżki rowerowe a także połączenie mostowe Coschen-Żytowań. Pod względem infrastruktury społecznej R. Baliński wymienił obiekty i kompleksy sportowe, modernizacje szkół i przedszkoli, a także inwestycje o charakterze przeciwpożarowym. Duża część funduszy trafiła także na rozwój turystyki na pograniczu, w tym uruchomienie rejsów rzecznych na Odrze,

utworzenie pieszych szlaków turystycznych, remonty obiektów sakralnych, czy rewitalizację obiektów atrakcyjnych turystycznie, jak np. Twierdzy Kostrzyn.

O funduszach transgranicznych w nowej perspektywie finansowej 2014-2020 mówił Wolfgang Balint z brandenburskiego Ministerstwa Sprawiedliwości, Spraw Europejskich i Ochrony Konsumentów. – Mamy w tej perspektywie 100 mln euro do dyspozycji, co stanowi wprawdzie kwotę o 20 proc. mniejszą niż w poprzedniej, ale jest to kwota, na którą można z optymizmem patrzeć w przyszłość i wspierać zrównoważony rozwój pogranicza – mówił W. Balint. Największa część funduszy (33 mln euro) trafi na integrację społeczeństwa i współpracę administracji, nieco mniej (32 mln euro) na dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze. 19 mln euro będzie przeznaczonych na transport i infrastrukturę, a 10 mln euro na oświatę i edukację.

O swoich doświadczeniach we wdrażaniu transgranicznych funduszy opowiedzieli dyrektor biura Euroregionu Pro Europa Viadrina Toralf Schiwietz oraz prezes Konwentu Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr Czesław Fiedorowicz. – Dla nas, euroregionów, istotą jest tworzenie pozytywnych relacji międzyludzkich – stwierdził Cz. Fiedorowicz. – Używam nawet sformułowania, że euroregion to „transgraniczne biuro matrymonialne”. Współpraca między Lubuskiem a Brandenburgią jest modelową, najlepszą współpracą między regionami w Polsce, opartą na wieloletnich doświadczeniach i myślę, że ciągle za mało się tym chwalimy.

Tematem drugiej sesji była **Perspektywa realizacji celów i projektów kluczowych Polski Zachodniej**. Uczestnicy drugiego panelu przedstawili stan prac nad projektami kluczowymi. Przypomnijmy, że Ponadregionalna Strategia Rozwoju Polski Zachodniej 2020 (SRPZ) określa wspólne cele rozwojowe pięciu województw: dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. Dokument został opracowany przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju w ścisłej współpracy z urzędami marszałkowskimi. Wykorzystano Założenia SRPZ, które powstały na początku 2012 roku w wyniku oddolnych prac przedstawicieli regionów i ekspertów. Marszałkowie województw Polski zachodniej uzgodnili listę pierwszych ośmiu projektów kluczowych i podpisali list intencyjny do Minister Infrastruktury i Rozwoju. Są to:

1. Odrzańska Droga Wodna – modernizacja docelowo do IV klasy żeglowności na całej długości rzeki, a w pierwszej kolejności przywrócenie minimum III klasy żeglowności dla potrzeb transportu, ochrony przeciwpowodziowej i turystyki wodnej. Rozwój transportu wodnego towarowego na z wykorzystaniem i rozbudową śródlądowych portów rzecznych.

2. Modernizacja linii kolejowych w ciągu CETC-ROUTE65 – modernizacja linii kolejowej C-E 59 („Odrzanka”) relacji Szczecin - Kostrzyn - Zielona Góra - Wrocław - Międzylesie, w tym przywrócenie dopuszczalnej prędkości technicznej minimum 120 km/h; oraz modernizacja linii kolejowej E59 relacji Świnoujście (z odgałęzieniem na Szczecin) – Poznań – Wrocław i E30 Wrocław – Opole - Kędzierzyn Koźle, w tym perspektywiczne wprowadzenie dopuszczalnej prędkości technicznej 160 – 200 km/h;

3. Dokończenie budowy drogi S3 w ciągu CETC- ROUTE65, w tym: budowa drugiej jezdni obwodnic Gorzowa i Międzyrzecza i odcinka Sulechów- Nowa Sól, budowa odcinka Nowa Sól – Legnica, rozpoczęcie budowy odcinka Legnica – Lubawka oraz dokończenie budowy odcinków Świnoujście – Szczecin

4. Dokończenie budowy drogi S5 na odcinku Wrocław - Poznań - Bydgoszcz.

5. Budowa drogi ekspresowej S11 - przebudowa drogi krajowej nr 11 Kołobrzeg – Tarnowskie Góry do parametrów drogi ekspresowej.

6. Ponadregionalne specjalistyczne centra usług medycznych – budowa lub rozbudowa i wyposażenie centrów onkologii w miastach wojewódzkich Polski Zachodniej. W Lubuskim projekt zakłada budowę Ośrodka Radioterapii w Gorzowie Wlkp. (docelowo jako części Gorzowskiego Centrum Onkologii) oraz rozbudowę Lubuskiego Ośrodka Onkologii w Zielonej Górze

7. Sieci energetyczne Polski Zachodniej - budowa m. in. linii przesyłowych 400 kV relacji: Dobrzeń- Pasikurów - Wrocław - Świebodzice - Mikołowa; Eisenhuttenstadt - Gubin - Zielona Góra - Polkowice - Czarna; Baczyna - Krajnik; Piła Krzewina - Żydowo - Dunowo.

8. Współpraca ośrodków akademickich i przedsiębiorców Polski Zachodniej w celu komercjalizacji wiedzy - projekt ma na celu stworzenie efektywnych i trwałych ram współpracy pomiędzy partnerami naukowymi i gospodarczymi Polski Zachodniej, dzięki którym będą realizowane wspólne projekty na rzecz gospodarki.

Największą dyskusję wzbudziła kwestia sieci energetycznych Polski Zachodniej, gdzie wykazano wielkie potrzeby związane z m.in. zapotrzebowaniem przedsiębiorstw i instytucji w dostępie do taniej energii i wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (OZE). W dyskusji udział wzięł podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Bogdan Dombrowski.

Wydarzenie patronatem objął Prezydent RP Bronisław Komorowski.